

Hornonitriansky skanzen a galéria uhoľného baníctva n.o.

**Hornonitriansky skanzen a galéria
uhoľného baníctva, n. o.**

Štrajková 1779/1, 972 51 Handlová
IBAN: SK56 0200 0000 0051 4277 9956

IČO: 568 433 72

Výročná správa 2025

23.06.2026

Juraj Wágner

Obsah

1 Profil neziskovej organizácie	3
1.1 Poslanie neziskovej organizácie	4
2 Výsledky hospodárenia	5
2.1 Stav aktív a pasív neziskovej organizácie	5
2.2 Prehľad rozsahu nákladov a výnosov	6
2.2.1 Výnosy	6
2.2.2 Náklady	7
3.3 Realizácia projektov a získané finančné prostriedky	7
4 Personálne zabezpečenie a zmeny v neziskovej organizácii	8
4.1 Aktuálne obsadenie orgánov neziskovej organizácie	8
5.2 Činnosť Dozornej rady neziskovej organizácie	9
4.3 Činnosť Správnej rady neziskovej organizácie	9
5 Predpokladaný budúci vývoj činnosti neziskovej organizácie	9

Úvod

Uplynulý rok predstavoval pre našu neziskovú organizáciu obdobie intenzívnej práce, odborných rokovaní, hľadania partnerstiev a systematickej prípravy jedného z najvýznamnejších projektov zameraných na zachovanie a rozvoj banického dedičstva regiónu hornej Nitry. Našou hlavnou ambíciou je vytvoriť priestor, ktorý bude dôstojne pripomínať viac ako storočnú históriu uhoľného baníctva a zároveň prinesie nový impulz pre kultúrny, spoločenský a turistický rozvoj regiónu v období po ukončení ťažby uhlia.

Projekt Hornonitrianskeho skanzenu a galérie uhoľného baníctva vznikol ako odpoveď na jedinečnú historickú situáciu, ktorej dnes čelí región hornej Nitry. Po desaťročiach, počas ktorých bolo baníctvo hlavným hospodárskym, sociálnym a kultúrnym pilierom územia, nastupuje obdobie transformácie spojené s hľadaním nového smerovania a nových príležitostí pre miestnych obyvateľov. Sme presvedčení, že práve zachovanie a zmysluplné využitie industriálneho dedičstva môže byť jedným z kľúčových prvkov úspešnej transformácie regiónu a môže prispieť k vytvoreniu jeho novej identity založenej na úcte k minulosti a odvahe pozerat' sa do budúcnosti.

Mesto Handlová je neoddeliteľne späté s históriou slovenského hnedouhoľného baníctva. Práve tu sa začala priemyselná ťažba hnedého uhlia na Slovensku a celé generácie obyvateľov mesta a okolitých obcí spojili svoje životy s prácou v bani. Baníctvo výrazne formovalo charakter regiónu, ovplyvnilo jeho hospodársky rozvoj, urbanistický rast, kultúrne tradície i každodenný život jeho obyvateľov. Ukončenie ťažby preto nepredstavuje iba hospodársku zmenu, ale aj významný spoločenský míľnik, ktorý si zasluhuje dôstojné zachovanie v kolektívnej pamäti budúcich generácií.

Pripravovaný skanzen a galéria uhoľného baníctva majú ambíciu vytvoriť miesto, kde sa história nestane iba predmetom spomienok, ale živou súčasťou kultúrneho a spoločenského života regiónu. Návštevníci budú mať možnosť spoznať autentické banské prostredie, zoznámiť sa s pracovnými podmienkami baníkov, obdivovať technické pamiatky a zároveň vnímať baníctvo ako fenomén, ktorý významne ovplyvnil život celej hornej Nitry. Súčasťou zámeru je aj vytvorenie moderného kultúrno-spoločenského priestoru, ktorý bude prepájať históriu s umením, vzdelávaním, komunitnými aktivitami a tvorivou činnosťou.

Mimoriadne dôležitou súčasťou našej vízie je práca s mladou generáciou. S postupným odchodom aktívnych baníkov do dôchodku a zánikom samotnej profesie vzniká prirodzená potreba zachovať ich skúsenosti, príbehy a vedomosti pre budúce generácie. Chceme vytvoriť atraktívne a interaktívne prostredie, ktoré mladým ľuďom umožní pochopiť význam baníctva pre rozvoj Slovenska a zároveň im sprostredkuje hodnoty, akými sú pracovitosť, solidarita, odvaha a spolupatričnosť. Práve tieto hodnoty boli po celé desaťročia základom baníckych komunít a zostávajú aktuálne aj v súčasnosti.

Vytvorením jedinečného muzeálno-kultúrneho areálu vznikne nový turistický produkt s potenciálom osloviť návštevníkov z celého Slovenska aj zo zahraničia. Spojenie autentickej banskej expozície, umeleckých a kultúrnych aktivít, odborných podujatí a zážitkového sprístupnenia podzemia predstavuje v podmienkach Slovenskej republiky výnimočný

koncept, ktorý môže významne obohatiť ponuku cestovného ruchu v regióne hornej Nitry. Zároveň môže slúžiť ako inšpiratívny príklad úspešnej transformácie bývalého priemyselného územia na moderný a živý priestor slúžiaci verejnosti.

Predkladaná výročná správa prináša prehľad najdôležitejších aktivít, dosiahnutých výsledkov, uskutočnených rokovaní a pripravených projektových zámerov, ktoré boli realizované počas uplynulého obdobia. Dokument zároveň zachytáva spoločné úsilie všetkých partnerov, podporovateľov a dobrovoľníkov, ktorí sa podieľajú na napĺňaní vízie zachovania banického dedičstva hornej Nitry pre budúce generácie. Veríme, že výsledky našej práce budú pevným základom pre ďalší rozvoj projektu a prispievajú k tomu, aby sa história baníctva stala nielen spomienkou na minulosť, ale aj príležitosťou pre budúcnosť celého regiónu.

1 Profil neziskovej organizácie

Názov organizácie:	Hornonitriansky skanzen a galéria uhoľného baníctva, n.o.
Sídlo:	Štrajková 1779/1 972 51 Handlová
Zakladatelia:	Handlovský banícky spolok Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. Mesto Handlová
Dátum založenia:	12.03.2025
Právna forma:	nezisková organizácia
Doba trvania	dobu neurčitá
IČO:	57 846 372
DIČ:	2122774643
Registrácia:	1. Okresný úrad Trenčín – v registri mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby 27.1.2026, pod č. OVVS/NO/322-2/2025

Hlavná činnosť	Všeobecne prospešný účel (§ 3 ods. 5 zák. č. 346/2018 Z.z.) Poskytovanie všeobecne prospešných služieb v oblasti tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt, vyplývajúcich z tradície uhoľného baníctva v regióne hornej Nitry – vzdelávacia činnosť, umelecká a galerijná činnosť, prednášková činnosť.
----------------	---

1.1 Poslanie neziskovej organizácie

Poslaním našej organizácie je zachovávať, chrániť a rozvíjať banícke dedičstvo regiónu hornej Nitry ako významnú súčasť kultúrneho, historického a spoločenského bohatstva Slovenskej republiky. Prostredníctvom našich aktivít sa usilujeme o uchovanie odkazu generácií baníkov, ktorí svojou prácou významne prispeli k hospodárskemu rozvoju regiónu a formovaniu jeho identity.

Našou prioritou je vytvárať podmienky pre zachovanie autentických pamiatok spojených s históriou uhoľného baníctva a ich sprístupňovanie širokej verejnosti. Veríme, že poznanie vlastnej histórie a úcta k práci predchádzajúcich generácií sú nevyhnutným predpokladom budovania zdravého vzťahu k regiónu a jeho budúcnosti.

Súčasťou nášho poslania je prepájanie industriálneho dedičstva s kultúrou, umením, vzdelávaním a komunitným životom. Usilujeme sa vytvárať priestor, v ktorom sa historické hodnoty stretávajú s modernými formami prezentácie, tvorivosti a spoločenského dialógu. Podporujeme rozvoj kultúrnych a umeleckých aktivít, prezentáciu regionálnych tvorcov a vznik nových príležitostí pre kultúrny život v regióne.

Osobitnú pozornosť venujeme vzdelávaniu mladej generácie. Naším cieľom je sprostredkovať mladým ľuďom poznatky o histórii baníctva, jeho význame pre rozvoj Slovenska a hodnotách, ktoré boli s baníckym povoláním spojené – pracovitosti, odvahe, solidarite a spolupatričnosti. Chceme, aby sa zachované banícke dedičstvo stalo živou súčasťou vzdelávania a zdrojom poznania pre budúce generácie.

V období transformácie regiónu hornej Nitry vnímame naše poslanie aj ako aktívny príspevok k vytváraniu novej budúcnosti územia po ukončení ťažby uhlia. Podporujeme zmysluplné využitie bývalých banských areálov a premenu industriálneho dedičstva na priestor slúžiaci verejnosti, kultúre, vzdelávaniu a cestovnému ruchu. Sme presvedčení, že zachovanie historických hodnôt môže byť zároveň impulzom pre hospodársky, spoločenský a turistický rozvoj regiónu.

Našou víziou je vytvoriť jedinečné centrum baníckeho dedičstva, ktoré bude dôstojne reprezentovať históriu hornonitrianskeho baníctva, podporovať kultúrny život regiónu a prispievať k budovaniu pozitívneho obrazu hornej Nitry ako územia, ktoré dokáže úspešne nadviazať na svoju minulosť a pretaviť ju do príležitostí pre budúcnosť.

2 Výsledky hospodárenia

V súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v platnom znení Hornonitriansky skanzen a galéria uhoľného baníctva, n.o. účtuje v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovná závierka je výsledným produktom účtovnej uzávierky. Príprava a zostavenie účtovnej závierky sa skladá z 3 etáp:

1. etapa: prípravné práce – sem patrí zúčtovanie všetkých účtovných prípadov za daný rok do peňažného denníka, vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov a zaúčtovanie uzávierkových účtovných operácií
2. etapa: uzatvorenie účtovných kníh t. j. účtovná uzávierka
3. etapa: zostavenie účtovných výkazov t. j. účtovná závierka

Účtovná uzávierka k 31.12.2025 predstavuje sústavu výstupných informácií z bežného účtovníctva. Na základe účtovnej závierky Hornonitriansky skanzen a galéria uhoľného baníctva, n.o. zostavuje Výkaz o majetku a záväzkoch a Výkaz o výnosoch a nákladoch, Súvahu. Tieto výkazy tvoria účtovnú závierku v podvojnóm účtovníctve.

Cieľom ročnej účtovnej závierky bolo poskytnúť pravdivý a verný obraz finančnej situácie neziskovej organizácie k 31.12.2025 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Po 31.12.2025 nenastali také udalosti, ktoré by vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2025. Zvážili sme všetky potenciálne dopady na naše aktivity organizácie a dospeli sme k záveru, že nemajú významný vplyv na našu schopnosť pokračovať nepretržite v činnosti.

2.1 Stav aktív a pasív neziskovej organizácie

	Aktíva	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
A	Neobežný majetok	547 140,00	
2.	Dlhodobý hmotný majetok súčet	547 140,00	
B	Obežný majetok	47 860,00	
3.	Krátkodobé pohľadávky súčet	0,00	
4.	Finančné účty súčet	47 860,00	
C	Časové rozlíšenie aktív	0,00	
1.	Náklady budúcich období	0,00	
2.	Príjmy budúcich období	0,00	
	MAJETOK SPOLU	595 000,00	
	Pasíva	Bežné účtovné	Bezprostredne

		obdobie	predchádzajúce účtovné obdobie
A	Vlastné imanie	595 000,00	
1.	Základné imanie	595 000,00	
2.	Fondy tvorené zo zisku	0,00	
3.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia	0,00	
4.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	0,00	
B	Závazky	0,00	
1.	Rezervy	0,00	
2.	Dlhodobé záväzky	0,00	
3.	Krátkodobé záväzky	0,00	
C	Časové rozlíšenie	0,00	
1.	Výnosy budúcich období	0,00	
	Vlastné imanie, záväzky a účty časového rozlíšenia	595 000,00	

Tabuľka 1 Stav aktív a pasív neziskovej organizácie k 31.12.2025

2.2 Prehľad rozsahu nákladov a výnosov

	Výnosy (v EUR)	Náklady (v EUR)	Výsledok hospodárenia k 31.12.2025
Celkom	124,25	124,25	1 109,67

Tabuľka 2 Sumár nákladov a výnosov neziskovej organizácie 2025

2.2.1 Výnosy

Druh výnosov	Popis (číslo účtu a názov)	Stav ku koncu bežného účtovného obdobia
Tržby za vlastné výkony a tovar	602 - Tržby z predaja služieb	0,00
Ostatné výnosy	641- Zmluvné pokuty a penále	0,00
	649 - Iné ostatné výnosy	124,25
Prijaté príspevky	662 - Prijaté príspevky od PO	0,00
	663 - Prijaté príspevky od FO	0,00

	665 - Príspevky z podielu zaplatenej dane	0,00
Dotácie	691 - Dotácie	0,00
Spolu	X	124,25

Tabuľka 3 Výnosy neziskovej organizácie 2025

4.2.2 Náklady

Druh nákladov	Popis (číslo účtu a názov)	Stav ku koncu bežného účtovného obdobia
Spotrebované nákupy	501 - Spotreba materiálu	0,00
	502 - Spotreba energie	0,00
Služby	511 - Opravy a udržiavanie	0,00
	513 - Náklady na reprezentáciu	0,00
	518 - Ostatné služby	0,00
Osobné náklady	521 - Mzdové náklady	0,00
	524 - Zákonné SP a ZP	0,00
	525 - Ostatné sociálne poistenie	0,00
	527 - Zákonné soc. Náklady	0,00
Dane a poplatky	538 - Ostatné dane a poplatky	0,00
	549 - Iné ostatné náklady	124,25
Odpisy	551 - Odpisy DHM a DNHM	0,00
Spolu	X	124,25

Tabuľka 4 Náklady neziskovej organizácie 2025

3.3 Realizácia projektov a získané finančné prostriedky

Rok 2025 bol pre organizáciu predovšetkým obdobím intenzívnej prípravy budúcich rozvojových aktivít a strategického plánovania. Hoci v priebehu sledovaného obdobia nebol realizovaný žiadny projekt financovaný z externých zdrojov, organizácia sústredila svoje kapacity na prípravu významného investičného zámeru, ktorý má potenciál zásadným spôsobom prispieť k zachovaniu baníckeho dedičstva a k transformácii bývalého banského územia v meste Handlová.

Najdôležitejšou aktivitou organizácie v roku 2025 bolo spracovanie a predloženie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci výzvy PSK-MIRRI-019-2024-DV-FST – Obnova a zmena využitia hnedých priemyselných areálov (brownfieldov). Predkladaný projekt s názvom „Revitalizácia a konverzia areálu bane Handlová“ predstavuje dlhodobú

víziu premeny časti bývalého banského areálu na multifunkčný priestor určený pre kultúrne, vzdelávacie, spoločenské a turistické aktivity.

Príprava projektu si vyžadovala rozsiahlu odbornú, organizačnú a administratívnu činnosť. Počas roka prebiehali konzultácie s odbornými partnermi, zástupcami samosprávy a ďalšími subjektmi, ktoré môžu zohrávať významnú úlohu pri budúcej realizácii projektu. Súčasťou prípravných prác bolo zhromažďovanie podkladov, spracovanie analytických dokumentov, definovanie cieľov projektu, identifikácia očakávaných prínosov a vypracovanie potrebných príloh tvoriacich súčasť projektovej žiadosti.

Napriek tomu, že rok 2025 nebol rokom realizácie konkrétnych investičných aktivít, možno ho označiť za mimoriadne dôležité obdobie prípravy a vytvárania základov pre budúci rozvoj organizácie. Vynaložené úsilie pri príprave projektu „Revitalizácia a konverzia areálu bane Handlová“ predstavuje významný krok smerom k napĺňaniu dlhodobej vízie zachovania a nového využitia jedinečného baníckeho dedičstva mesta Handlová a celého regiónu hornej Nitry.

4 Personálne zabezpečenie a zmeny v neziskovej organizácii

K 31. decembru 2025 organizácia nezamestnávala žiadnych zamestnancov v pracovnom pomere ani na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Všetky aktivity organizácie boli počas sledovaného obdobia zabezpečované členmi organizácie a členmi jej orgánov, bez vzniku pracovnoprávneho vzťahu.

4.1 Aktuálne obsadenie orgánov neziskovej organizácie

Štatutárne orgány: (Správna rada, štatutár)	Riaditeľ:	Juraj Wágner
	Správa rada:	
	Predseda	Ing. Marta Čičmancová
	Člen	Mgr. Silvia Grúberová
	Člen	Vladimír Podoba
Dozorný orgán: (Dozorná rada)	Dozorná rada:	
	Predseda	Ing. Martina Wiesnerová
	Člen	Mgr. Ladislav Hozlár
	Člen	Ing. Ľuboš Šalátek

4.2 Činnosť Dozornej rady neziskovej organizácie

V roku 2025 dozorná rada organizácie nezasadala a neuskutočnila žiadne riadne ani mimoriadne zasadnutie. Dôvodom bola najmä skutočnosť, že organizácia v sledovanom období nerealizovala žiadne projekty ani činnosti, ktoré by si vyžadovali prerokovanie alebo prijatie osobitných stanovísk zo strany dozorného orgánu.

4.3 Činnosť Správnej rady neziskovej organizácie

V roku 2025 zasadala Správna rada jeden krát :

Dňa 30. apríla 2025 sa uskutočnilo prvé zasadnutie správnej rady organizácie. Zasadnutie predstavovalo významný míľnik v činnosti organizácie, keďže na ňom boli vytvorené základné predpoklady pre jej ďalšie fungovanie a rozvoj.

Jedným z hlavných bodov rokovania bola voľba predsedu správnej rady. Členovia správnej rady si v súlade so zakladajúcimi dokumentmi organizácie zvolili predsedu správnej rady, ktorý bude koordinovať činnosť správnej rady a zastupovať jej záujmy pri naplňaní poslania organizácie.

5 Predpokladaný budúci vývoj činnosti neziskovej organizácie

V nasledujúcom období bude činnosť neziskovej organizácie zameraná predovšetkým na naplňanie jej poslania v oblasti ochrany, zachovania a prezentácie baníckeho dedičstva regiónu hornej Nitry. Hlavnou prioritou organizácie zostáva podpora aktivít smerujúcich k revitalizácii a novému využitiu časti bývalého areálu bane Handlová tak, aby sa zachovali jeho historické a kultúrne hodnoty a zároveň vznikol priestor pre nové spoločenské, vzdelávacie a turistické využitie.

Kľúčovým zámerom organizácie bude pokračovanie v aktivitách súvisiacich s projektom „Revitalizácia a konverzia areálu bane Handlová“, ktorý bol predložený v rámci výzvy PSK-MIRRI-019-2024-DV-FST – Obnova a zmena využitia hnedých priemyselných areálov (brownfieldov). V prípade schválenia žiadosti o nenávratný finančný príspevok bude organizácia spolupracovať s partnermi projektu na zabezpečení jeho úspešnej realizácie a naplňaní stanovených cieľov.

Významnou oblasťou budúceho pôsobenia bude aj rozvoj spolupráce s mestom Handlová, Hornonitrianskymi baňami Prievidza, a. s., odbornými inštitúciami, kultúrnymi organizáciami, školami a ďalšími partnermi pôsobiacimi v oblasti regionálneho rozvoja, kultúry a cestovného ruchu.

Záver

Rok 2025 bol pre neziskovú organizáciu predovšetkým obdobím budovania základov pre budúce aktivity a rozvojové projekty. Hoci organizácia v sledovanom období nerealizovala žiadny projekt financovaný z externých zdrojov, významnú časť svojej činnosti venovala príprave projektového zámeru „Revitalizácia a konverzia areálu bane Handlová“, ktorý predstavuje kľúčový krok k napĺňaniu jej poslania.

Počas roka boli vytvorené predpoklady pre ďalšie fungovanie organizácie, uskutočnilo sa prvé zasadnutie správnej rady, boli prijaté základné rozhodnutia týkajúce sa budúceho smerovania organizácie a zabezpečené odborné a administratívne podklady potrebné na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Tieto aktivity vytvorili pevný základ pre ďalší rozvoj organizácie a jej budúce pôsobenie v oblasti ochrany a prezentácie banického dedičstva.

Nezisková organizácia aj naďalej vníma svoje poslanie ako záväzok voči histórii, tradíciám a hodnotám regiónu hornej Nitry. Ukončenie ťažby uhlia predstavuje významnú historickú zmenu, ktorá zároveň prináša príležitosť zachovať jedinečné technické, kultúrne a spoločenské dedičstvo pre budúce generácie. Organizácia je pripravená aktívne sa podieľať na tomto procese a podporovať aktivity smerujúce k revitalizácii bývalého banského areálu a jeho novému využitiu v prospech verejnosti.

Podakovanie patrí všetkým zakladateľom, členom správnej rady, členom dozornej rady, partnerom a podporovateľom organizácie, ktorí svojou odbornou pomocou, skúsenosťami a osobným nasadením prispeli k činnosti organizácie počas roku 2025. Ich spolupráca a spoločné úsilie sú predpokladom úspešného napĺňania cieľov organizácie aj v nasledujúcich rokoch.

Veríme, že úsilie vynaložené počas roku 2025 sa v budúcnosti pretaví do konkrétnych výsledkov a že pripravovaný projekt revitalizácie areálu bane Handlová sa stane významným príkladom zachovania banického dedičstva a úspešnej transformácie regiónu hornej Nitry.

.....
Juraj Wágner
Riaditeľ Hornonitriansky skanzen
a galéria uhoľného baníctva, n.o.